

PLAN VAN AANPAK, ZORGKAART EN ZORGPLAN

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) is er onder andere op gericht om cliënten zo veel mogelijk de eigen regie te laten houden rond de periode van verplichte zorg. Voordat er met verplichte zorg wordt gestart, wanneer er een zorgmachtiging wordt voorbereid, kan een cliënt proberen de verplichte zorg te voorkomen met een eigen plan van aanpak (pva). In dit plan van aanpak schrijft een cliënt hoe volgens hem verplichte zorg voorkomen kan worden.

Wanneer een cliënt verplichte zorg moet ondergaan, kan hij in een zorgkaart aangeven welke (verplichte) zorg hij bij voorkeur ontvangt en hoe. In een zorgkaart staat welke zorg de cliënt wel en niet wil krijgen. In een zorgplan wordt beschreven welke verplichte zorg de zorgverantwoordelijke nodig vindt en voor hoe lang. Ook wordt daarin beschreven hoe rekening is gehouden met de wensen van de cliënt zoals die in de zorgkaart staan, of waarom de zorgverantwoordelijke daarvan afwijkt.

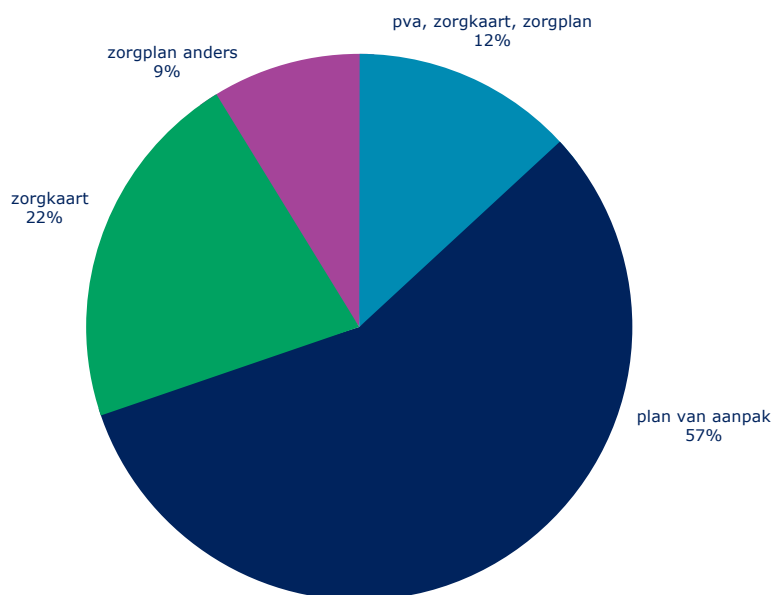
Bij deze onderdelen rond een zorgmachtiging geeft de Wvggz de pvp expliciet een rol. Bij het daadwerkelijk opstellen van een plan van aanpak heeft de pvp geen rol. De pvp heeft wél een rol bij informatieverstrekking over het pva en biedt cliënten ook advies en bijstand bij het onder andere helder krijgen bij de instelling welk gevaar er met het pva zou moeten worden aangepakt. Bij een zorgkaart en een zorgplan bestaat de ondersteuning uit het daadwerkelijk geven van advies en bijstand bij het opstellen, aanpassen of evalueren van een zorgkaart of zorgplan of het geven van advies en bijstand bij vragen en klachten over deze onderwerpen.

Cijfers

Bijna 1.200 keer gaven pvp'en in 2021 advies en bijstand aan cliënten bij een zorgkaart, zorgplan en pva. Het grootste deel, 57%, van deze vragen en klachten ging over het proces rondom een pva. Zie de grafiek hierna.

Grafiek Percentage vragen en klachten per rechtspositie cliënten

Wanneer een pvp in een vroeg stadium en proactief door medewerkers of cliënten wordt ingeschakeld, kan de pvp bijdragen om de wensen en voorkeuren van cliënten in kaart te brengen. Hiermee is in sommige gevallen een latere gang naar de klachtencommissie te voorkomen.

In theorie is de rechtspositie van cliënten met de komst van de Wvggz versterkt. In de praktijk merken pvp'en dat nog niet alle instrumenten goed of tijdig worden benut. In de cijfers is dat terug te zien. Ten opzichte van 2020 ondersteunden pvp'en in 2021 ca. 400 keer minder vaak bij vragen en klachten over een pva, zorgkaart of zorgplan.

Dat heeft meerdere oorzaken. Bij de start van een voorbereiding zorgmachtiging worden persoonsgegevens van cliënten niet of niet tijdig doorgestuurd naar de stichting. Pvp'en krijgen daardoor geen, of pas laat in het proces bij een voorbereiding van een zorgmachtiging, contact met een cliënt. Het gevolg hiervan is dat zij cliënten niet kunnen informeren over de taak en functie van de pvp. Cliënten zijn dan ook vaak niet tijdig op de hoogte dat de pvp hen kan adviseren en bijstaan bij het opstellen van een zorgkaart. Pvp'en merken daarnaast ook op dat niet overal duidelijke procedures zijn voor het gebruik van de zorgkaart.

Pvp'en voerden gesprekken binnen de instellingen waarbij de onderwerpen zorgkaart, zorgplan en plan van aanpak regelmatig aan de orde kwamen.

De verminderde zichtbaarheid en aanwezigheid van pvp'en op de afdelingen vanwege de coronamaatregelen hebben mogelijk ook invloed gehad.

Voorlichtingsmateriaal

Om cliënten beter te kunnen informeren over het plan van aanpak en de zorgkaart en de rol en taak van de pvp daarin, zijn in 2021 voorlichtingsmaterialen ontwikkeld over deze onderwerpen.

